

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (HE 146/2021 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mahdollisen lausunnon antamista varten valtiovarainvaliokunnalle. Määräaika: 1.11.2021.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö
- maatalousneuvos Esa Hiiva, maa- ja metsätalousministeriö
- talousjohtaja Jukka Nummikoski, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Heikki Piiparinen, maa- ja metsätalousministeriö
- metsäneuvos Niina Rissanen, maa- ja metsätalousministeriö
- tutkimusprofessori Jyrki Niemi, Luonnonvarakeskus
- talousjohtaja Jutta Petäjä, Luonnonvarakeskus
- tutkimusprofessori Jussi Uusivuori, Luonnonvarakeskus
- metsäjohtaja Anna Rakemaa, Suomen metsäkeskus
- toimitusjohtaja Jussi Kumpula, Metsähallitus Metsätalous Oy
- metsäasiantuntija Juho Ikonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- metsäasioiden päällikkö Matti Mäkelä, Metsäteollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Ruokavirasto
- Maanmittauslaitos
- Koneyrittäjät ry
- Paliskuntain yhdistys
- ProAgria Keskusten Liitto ry
- Suomen 4H-liitto
- Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
- Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Valiokunnan lausunto MmVL 22/2021 vp

- Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry
- Suomen vesihuolto-osuuskunnat ry
- Suomen Vesilaitosyhdistys ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Maatalous

Hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2022 maaseudun kehittämisen määrärahat lisääntyvät 69,1 miljoonalla eurolla 491,2 miljoonaan euroon. Muutos johtuu pääosin tuki- ja korvausjärjestelmien määrärahojen tarvemutoksista sekä muutoksista hallitusohjelmaan liittyvissä määrärahoissa. Maa- ja elintarviketalouden määrärahat vähenevät 110,4 miljoonalla eurolla 1,78 miljardiin euroon edellisen vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna, mikä johtuu pääosin tukiohjelmien rahoituksen ajoitukseen liittyvistä muutoksista. Talousarvioesitykseen sisältyy EU:n uuden rahoituskauden 2021—2027 siirtymäkauden rahoitus vuodelle 2022. Vuonna 2022 jatketaan vuoden 2021 käytössä olleita siirtymäkauden toimenpiteitä uuden kauden rahoituksella. Lisäksi talousarvioesitykseen sisältyy Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman osana siirtymäkaudella 2021—2022 maksettava Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) elpymisvälineen vuodelle 2022 kohdistuva rahoitus, joka on kokonaan EU:n rahoittamaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan edellä kuvatut määrärahojen muutokset johtuvat pääosin siirtymäkauden ja elpymisvälineen rahoituksen sekä tukiohjelmien etenemisen muutoksista.

Valiokunta on aikaisempiin talousarvioehdotuksiin liittyvissä kannanotoissaan kiinnittänyt huomiota maataloustuotannon kannattavuuden haasteisiin, jotka ovat liittyneet erityisesti tuotantopanosten hintojen nousuun ja tuottajahintojen heikkoon hintajoustoon (MmVL 23/2020 vp). Vuonna 2021 tilanne on entistä vakavampi. Kevään rankkasateet ja poikkeuksellisen kuiva kesä ovat johtaneet heikkoon satotilanteeseen. Luonnonvarakeskuksen elokuussa 2021 julkistaman satoarvion mukaan viljasato jää kuluvana vuonna noin 2,8 miljardiin kiloon, mikä on 17 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2020. Myös rypsin, rapsin ja härkäpavun sadot ovat keskimääräistä heikkommat. Kotieläintilojen ja erityisesti sikatalouden osalta alhaiset tuottajahinnat vaikuttavat keskeisesti heikkoon kannattavuuteen.

Uudella CAP-rahoituskaudella 2021—2027 tukirahoitus kasvaa kuudella prosentilla. Tämä ei kuitenkaan helpota tässä kriisitilanteessa. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että akuuttiin kriisiin haetaan nopeasti ratkaisuja ja varaudutaan tukemaan maatalojen maksuvalmiutta muun muassa maksuvalmiuslainojen takauksin ja lyhennyshelpotuksin. Vaikea satotilanne ja tuottajahintojen alhainen taso yhdistettynä tuotantopanosten, erityisesti energian ja lannoitteiden hintojen nousuun sekä edeltävien vuosien merkittävien investointien kustannusvaikutuksiin johtaa tilatasolla ennennäkemättömän vaikeaan tilanteeseen. Tuottajien taloudellinen tilanne kiristyy samanaikaisesti useiden tekijöiden osalta, ja tämä johtaa vaikeuksiin maksuvalmiuden kannalta. Todennäköisesti maatalouden epävarmat näkymät yhdessä rakentamiskustannusten kasvun kanssa estävät kasvuhakuisten tilojen investoinnit, ja lähivuosina pääpaino on korjauksissa ja korvaavissa investoinneissa.

Valiokunnan lausunto MmVL 22/2021 vp

Valiokunta katsoo, että kestävä ratkaisu maatalouden kannattavuusongelmiin tulee löytää markkinoilta. Elintarvikemarkkinat toimivat globaalisti, ja raaka-aineen kuten viljan hinta vaihtelee vuosittain. Tuotantosopimukset ovat sinänsä instrumentti, joilla pyritään tuomaan vakautta ja ennustettavuutta koko ketjun osapuolille. Toisaalta tuottajilla ei ole välttämättä nopeaa keinoa viedä tuotantopanosten hinnannousua tuottajahintoihin, sillä hinnat määräytyvät pitkäkestoisten tuotantosopimusten ehdoilla. Tällaisista pitkäkestoisista sopimuksista tulee pyrkiä eroon. Voi myös syntyä tilanteita, joissa tuottajat eivät kykene täyttämään sopimukseen sisältyvää toimitusvelvoitetta heikosta satovuodesta johtuen ja edessä on saamatta jäävän tulon lisäksi sopimussakko. Valiokunnan näkemyksen mukaan tämä on väärin.

Valiokunta on jo aikaisemmissa lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota elintarvikemarkkinoiden tilanteeseen ja maatalojen rajallisiin mahdollisuuksiin parantaa kannattavuutta markkinaehtoisesti. Tilanne markkinoiden voimatasapainossa ei ole kuluneena vuonna muuttunut. Valiokunta edellyttää, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja elintarvikemarkkinavaltuutettu seuraavat elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja reagoivat markkinahäiriöihin ja markkina-aseman väärinkäyttöön. Samalla valiokunta pitää erittäin positiivisena, että elintarvikemarkkinavaltuutetun toiminta on kuluvan vuoden aikana varsinaisesti käynnistynyt ja ensimmäiset ohjeet ja suositukset on julkaistu.

Maatalouspolitiikan toimien johdonmukaisuus ja pitkäjänteisyys ovat olennaisia maataloustuotannon toimintaympäristöä vakauttavia tekijöitä. Tuet muodostavat noin 30—32 prosenttia maatalojen kokonaistuotoista. Loppuosaan vaikuttavat olennaisesti markkinoilla vallitsevat olosuhteet. Tukipolitiikka vaikuttaa tulonmuodostukseen myös välillisesti, sillä se ohjaa osaltaan tuotantotehtäviensä hintakehitystä. Näin on esimerkiksi peltomaan osalta. Suorat viljelijätuet ja investointituet ohjaavat varsin pitkälti myös tuotantotapoja. Valiokunta pitää tärkeänä, että myös tulevilla CAP-kaudella tuotantotapojen ohjaus toteutetaan johdonmukaisesti ja kannustavasti, mutta samalla otetaan huomioon tuottajien tosiasialliset mahdollisuudet sopeuttaa menetelmiään. Maatalouden tukijärjestelmien kehittämisessä tulee kannustaa aktiivisen ruoantuotannon ohella ilmastotoimien toteuttamiseen.

Julkisessa keskustelussa korostuvat erilaiset eettiset ja ekologiset odotukset, joita kotimaisen ruoan tuotantoon kohdistetaan. Vastakkainasettelu on tarpeetonta, sillä tuottajat ovat aktiivisesti mukana muun muassa ilmastoratkaisujen etsimisessä. Ratkaisujen löytymisen keskiössä ovat tiede ja käytännön tuotantotoiminnassa saatu kokemus hiilensidonnasta ja päästöjen vähentämisen menetelmistä. Maataloustuottajain keskusjärjestön MTK ry:n laatima ilmastotiekartta kartoittaa keskeisiä ilmastotoimenpiteitä, joita tarvitaan matkalla ilmastoneutraaliin maatalouteen. Baltic Sea Action Groupin Carbon Action -hanke puolestaan kerää vapaaehtoisuuteen perustuen yli sadan maatilan kokemuksia maaperän hiilensidonnasta tehostamisesta. Tuottajat ovat laajalti sitoutuneet ilmastotavoitteisiin, mutta konkreettiset kannusteet toimenpiteisiin puuttuvat vielä. Kriisissä on vaikea kehittää yritystoimintaa. Valiokunta korostaakin maatalouden kannattavuuden merkitystä tulonmuodostukseen vaikuttaviin ilmastotekoihin ryhtymisessä. Maataloustukien tulee kannustaa aktiivisen ruoantuotannon ohella ilmastotoimiin. Tuottajan mahdollisuus jatkaa kotimaisen ruoan tuottamista ja saada elantonsa tästä työstä tulee turvata myös maatalouden tuotantomenetelmien mukauttamisessa. Suomelle tyypillinen perheviljelmämalli tulee turvata, sillä se on hyvä lähtökohta myös ympäristötoimenpiteille.

Valiokunnan lausunto MmVL 22/2021 vp

Covid-19-epidemian aikana kotimainen elintarvikkeiden tuotanto nousi kriittiseksi tekijäksi huoltovarmuuden turvaamisessa. Elintarvikehuollon kriittistä asemaa sisäisen turvallisuuden takaamisessa ei tulisi unohtaa yhteiskunnan toimintojen normalisoituessa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kotimaisen tuotannon ja kulutuksen suhteeseen perustuvat luvut kansallisesta tuotanto-omavaraisuudesta osoittavat, että suomalainen maatalous vastaa kotimaisten kuluttajien tarpeisiin hyvin, mutta viljan osalta vuosittainen satojen vaihtelu vaikuttaa omavaraisuuteen. Maitoa, lihaa ja viljaa tuotetaan Suomessa lähes kulutusta vastaavasti. Lihan omavaraisuusaste kasvoi viime vuonna tuotannon kasvun seurauksena, ja nousu jatkuu todennäköisesti myös tänä vuonna. Sianlihan omavaraisuusaste nousee todennäköisesti kuluvana vuonna peräti 113 prosenttiin. Siipikarjanlihan osalta kotimainen tuotanto ei vastaa täysin kulutuksen kasvuun vuonna 2021, jolloin omavaraisuusaste laskee 97 prosentista 94 prosenttiin. Myös naudanlihan omavaraisuusasteen odotetaan hieman heikkenevän viime vuodesta. Tänä vuonna ohrasato on ollut niukin sitten 1970-luvun, mikä tarkoittaa sitä, että ohrarehusta on puutetta kotieläintiloilla. Rukiin osalta edellisten vuosien varastot kompensoivat tämän vuoden heikkoa satoa.

Valiokunta haluaa kiinnittää huomiota kotimaisen ruoantuotannon jatkuvuuden kannalta keskeiseen seikkaan. Kysymys on tuottajan jaksamisesta. Aihe on erittäin ajankohtainen maatalouden kannattavuuskriisin ja ajoittain kärjistyneen ilmastokeskustelun vuoksi. Valiokunta painottaa ruokaketjun toimijoiden vastuuta kannattavuuskriisin hallitsemisessa. Markkinoiden tulisi kyetä reagoimaan joustavasti häiriötilanteisiin kuten poikkeuksellisiin tuotantopanosten hinnankorotuksiin. Ilmastokeskustelussa tulee vastakkainasettelun ja vastakkaisten näkemysten kiistämisen sijaan suunnata voimavarat tieteelliseen ja kokemusperäiseen tietoon perustuvien ratkaisujen etsimiseen sekä maatalouden tukijärjestelmien avulla kannustaa tuottajia aktiiviviljelyyn ja ilmastotoimenpiteisiin. Vastakkainasettelun poistamisella on suuri merkitys niin tuottajien kuin muiden ruokaketjun toimijoiden jaksamisen kannalta. Valiokunta korostaa myös lomituspalveluiden saatavuutta, sillä mahdollisuus lomaan on keskeistä yrittäjän jaksamisen kannalta. Maatalouslomittajista on pulaa erityisesti harvaan asutuilla alueilla, ja lomittajien koulutuspaikkoja tulee lisätä. Karjatilojen toiminnan koneellistaminen ja kasvava tilakoko lisäävät lomittajiin kohdistuvia vaatimuksia, ja tulevassa lomitusjärjestelmän uudistuksessa on huolehdittava myös lomittajien työoloista ja osaamisen kehittämisestä.

Metsätalous

Luonnonvarakeskuksen metsäsektorin suhdannekatsauksen mukaan vuonna 2021 koronapandemian vähittäinen väistyminen ja talouden elvytystoimien jatkuminen heijastuvat maailmantalouteen ja kasvattavat metsäteollisuustuotteiden tuotanto- ja vientimääriä. Suomessa teollisuuden kasvava puuntarve lisää hakkuumääriä, nostaa kantohintoja ja parantaa työllisyyttä ja yritysten kannattavuutta. Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan tuotanto- ja vientimäärien kasvu hidastuu vuonna 2022 maailmantalouden kasvun hidastumisen myötä. Paperin tuotanto sekä vienti kääntyvät jälleen laskuun. Myös sahatavaran ja sellun vientihinnat, kantohinnat ja raakapuun tuontimäärät laskevat. Teollisuuspuun hakkuut pysyvät lähellä kuluvan vuoden tasoa yli 65 miljoonassa kuutiometrissä. Valiokunta toteaa, että suoraan metsätalouteen budjetoiduissa määrärahoissa on kuluvan vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna kasvua joutoalueiden metsitystyössä ja Kemera-tuessa ja toisaalta laskua Suomen metsäkeskuksen valtionavussa, metsäluonnonhoidon edistämisessä ja Metsähallituksen julkisissa hallintotehtävissä.

Valiokunnan lausunto MmVL 22/2021 vp

Joutoalueiden metsitystukijärjestelmä tuli voimaan vuoden 2021 alusta ja tukea on voinut hakea metsäkeskuksesta maaliskuusta 2021 alkaen. Metsityksellä on tarkoitus lisätä metsäpinta-alaa ja hiilinieluja luonnon monimuotoisuutta heikentämättä. Joutoalueiden metsitystuen kysyntä on yllättänyt positiivisesti. Hankkeiden käynnistysvaikeuksien takia vuoden 2021 aloituksia siirtyy vuodelle 2022. Tukihakemuksista suuri osa eli 44 prosenttia kohdistuu entisille turvetuotanto-alueille, ja kaikkiaan turvemaiden, kuten turvetuotantoalueiden, turvepeltojen ja muiden turvemaiden, osuus kaikista hakemusten kohteena olleista alueista on ollut lähes 70 prosenttia. Valiokunta pitää myönteisenä metsitystuen lisäystä talousarvioesityksessä noin 6 miljoonaan euroon, mutta esittää samalla huolensa siitä, että tämäkin määräraha voi olla riittämätön suhteessa vireillä oleviin ja tiedossa oleviin uusiin hankkeisiin. Lisäksi on tärkeää varmistaa metsitykselle riittävät kannustimet myös vuoden 2023 jälkeen, jolloin nykyisen määräaikaisen tukilainsäädännön voimassaolo päättyy.

Kestävän metsätalouden (Kemera) tukien käyttö on kuluvana vuonna ollut viime vuotta vähäisempää. Metsänhoitotöiden tavallista alhaisempaa työmäärää voidaan selittää vilkkaalla puukaupalla. Kun puukauppa toimii täydellä teholla, niin Kemera-tuettujen metsänhoitotöiden toteutus jää yleensä tavallista alhaisemmalle tasolle. Puuntuotannon kestävyys näkökulmasta on kuitenkin tärkeää, että esimerkiksi taimikonhoidon, nuorten metsien hoidon, pienpuun keruun, metsätieverkoston perusparannuksen ja tuhkalannoituksen suoritelmääriä lisätään nykyisestä. Valiokunta pitää siten perusteltuna, että Kemera-tukien kuluvan vuoden vähäisestä käytöstä huolimatta niiden määrä turvataan talousarviossa esitetylle tasolle.

Metsähallituksen liiketoiminnan tavoitteiden asettamisessa on otettu huomioon uudet omistajapolitiittiset linjaukset. Metsähallituksen liiketoiminnassa sovitetaan yhteen nykyistä paremmin taloudellinen kannattavuus, luonnon monimuotoisuus ja ilmastokestävyys. Valiokunta on pitänyt tärkeänä, että valtion metsissä lisätään jatkuvaa kasvatusta erityisesti siihen soveltuvissa suometssissä, virkistys- ja matkailualueilla sekä suojelualueiden, vesistöjen sekä edellä mainittujen erityiskäytössä olevien alueiden reunoilla, sekä sitä, että Metsähallituksen tuottotavoitteet ja tuloutusvaatimukset jatkossa asetetaan siten, että ne eivät vaikeuta valtion metsien kokonaiskestävää käyttöä, ja esittänyt pitkäjänteisen suunnitelman laatimista tuottotavoitteen ja tuloutusvaatimusten asettamiseksi metsien kokonaiskestävää käyttöä tukevalle tasolle (ks. KAA 9/2019 vp — MmVM 13/2021 vp).

Muita luonnonvaratalouteen liittyviä näkökohtia

Toimivalla tieverkostolla ja rataverkostolla on keskeinen merkitys niin koko biotalouden kuin maaseudun kaikkien toimintojen kannalta. Erityisesti alempiasteisen tieverkoston kunto ja metsäteiden ympärivuotinen liikennöitävyys on avaintekijä puunkorjuun, puunkuljetuksen ja muiden metsässä tehtävien töiden kannattavuuden kannalta. Yksityisteiden kunto on myös tärkeää maaseutuelinkeinoille ja teiden varsilla asuville. Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä on esittänyt, että tieverkoston korjausten erillisrahoitus tulee turvata laatimalla hallituskausien yli ulottuva korjausvelkaohjelma. Valiokunta pitää välttämättömänä, että teiden kunnostamisesta ja kunnossapidosta huolehditaan.

Riistavahinkolain (105/2009) 9 §:n 2 momentin mukaan riistaeläinten, mukaan lukien suurpetojen, aiheuttamien vahinkojen korvaaminen on mahdollista vain valtion talousarvion asettamissa

Valiokunnan lausunto MmVL 22/2021 vp

rajoissa. Valiokunta katsoo, että suurpetokantoja on tarkasteltava ottaen huomioon sekä kantojen elinvoimaisuus että niiden tasapainoisuus suhteessa riistavahinkojen määrään ja muiden riistaeläinten, kuten peurojen ja kauriiden, kantojen säätelytarpeeseen. Valiokunta toteaa, että sen käsiteltävänä on parhaillaan hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta (HE 154/2021 vp), joka liittyy valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen ja täydentää riistavahinkolain korvaussääntelyä rauhoitettujen eläinten osalta. Hylkeiden ja merimetsojen kaupalliselle kalastukselle aiheuttamien vahinkojen korvaaminen perustuu puolestaan Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain mukaisiin avustuksiin. Vastaavasti kuin suurpetojen aiheuttamat vahingot poronhoidolle ja kotieläintuotannolle myös harmaahylkeiden ja merimetsojen aiheuttamat vahingot kalastukselle ja vesiviljelylle ovat merkittävä ongelma. Kotimaisen kalan saatavuus on tärkeä tekijä Suomen ruokaturvan ja huoltovarmuuden kannalta. Valiokunta pitää niin suurpetojen kuin edellä mainittujen rauhoitettujen eläinten elinkeinoille aiheuttamien vahinkojen osalta tärkeänä, että sovellettavasta laista ja tukijärjestelmästä riippumatta vahinkoja ennalta ehkäiseviin toimiin osoitetaan riittävästi varoja ja että vahingonkärsijöille maksetaan korvaukset ripeästi ja täysimääräisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö hyväksyi syksyllä 2019 vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategian. Strategian mukaisesti alan toimijoiden yhteinen tahto on, että vapaa-ajankalastus on suosittu ja yhteiskunnallisesti arvostettu luontoharrastus, joka kestävästi hyödyntää monipuolisia kalavesiä ja kalastusmahdollisuuksia. Valiokunta toteaa, että kalastonhoitomaksujen kehitys on ollut viime vuosina positiivista, mutta kasvava kalastajien määrä edellyttää myös lisäpanostusta neuvontaan ja kalastuksen valvontaan. Valiokunta pitää tärkeänä myös kotimaisen kalan kulutuksen ja ammattimaisen kalastuksen edistämistä. Näistä syistä kalastusalan järjestöjen rahoitus on turvattava. Vaeltavien ja uhanalaisten kalakantojen elvyttäminen on myös tarpeellista, ja sen avulla parannetaan samalla olennaisesti kalastusmatkailun edellytyksiä maan eri osissa. Tavoitteena tulee olla vaelluskalojen luontaisen lisääntymiskierron palauttaminen kalataloudellisesti merkittävimmissä kalatiestrategian kärkikohteissa. Jokivesistöissä tulee helpottaa kalan kulkua, kalakantojen luontaista lisääntymistä ja monimuotoisuutta. Valiokunta korostaa, että erityisesti lohikalakantojen elinkierron palauttaminen vaatii pitkäjänteistä rahoitusta ja toimia.

Talousarvioesityksen mukaan valtionapua 4H-organisaatiolle leikataan 7 prosenttia, mikä tarkoittaa vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna kaikkiaan puolen miljoonan euron vähennystä. Organisaatio tekee merkittävää työtä nuorten ja nuorten aikuisten parissa maaseudulla edistäen nuorten harrastusmahdollisuuksia ja työelämävalmiuksia sekä mahdollistaa toiminnallaan nuorille muun muassa tutustumisen metsäluontoon ja metsäalan ammatteihin ja opettaa nuoria kantamaan vastuuta ympäristöstä ja ilmastosta konkreettisilla toimilla. Vuonna 2020 4H-nuorisotyön eri toimintamuodoilla tavoitettiin 120 000 lasta ja nuorta. Valiokunta pitää 4H-toimintaa erittäin arvokkaana ja korostaa, että toimintaan tulee osoittaa riittävä määräraha.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Maa- ja metsätalousvaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto MmVL 22/2021 vp

Helsingissä 29.10.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Peter Östman kd
varajäsen Marko Asell sd
varajäsen Heikki Autto kok
varajäsen Hanna Huttunen kesk
varajäsen Ari Koponen ps

Valiokunnan sihteereinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Susanna Paakkola
valiokuntaneuvos Tuire Taina